

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Stern Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Kormányos József ügyvéd által képviselt alperes ellen végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt a Szentesi Városi Bíróságon 4.P.20.383/2007. számon megindított és a Csongrád Megyei Bíróság 2008. szeptember 29. napján meghozott 4.Pf.21.340/2008/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről 20. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 4.Pf.21.340/2008/6. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja;

kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - 15 nap alatt - 100.000 (Egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;

a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

... - a továbbiakban: örökhagyó - végintézkedés hátrahagyása mellett 2007. május 16-án hunyt el. Az örökhagyónak a 2007. május 8-án tett írásbeli magánvégrendeletébe foglalt végakarata az volt, hogy minden ingó és ingatlan vagyonát az alperes örökölje azzal a feltétellel, hogy a felperesnek élete végéig gondját viselje. A felperes az örökhagyó testvére, az örökhagyónak más, törvényes öröklésre jogosult hozzátartozója nem volt. A hagyatéki eljárás során a közjegyző a hagyatékot teljes hatállyal adta át végrendeleti öröklés jogcímén az alperesnek, a 2007. augusztus 17-én kelt 5320/Kjő/112/2007/5. számú végzésével.

A felperes keresetében a végrendelet érvénytelenségének megállapítását kérte, hivatkozva arra, hogy a végrendelet készítésekor az örökhagyó olvasásra képtelen állapotban volt, így a Ptk. 624. § (3) bekezdése alapján írásbeli magánvégrendeletet nem tehetett. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az örökhagyó tévedett nyilatkozata tartalmában, illetve annak megtételére valaminek a téves feltevése indította, így a

végrendelet a Ptk. 649. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján is érvénytelen.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megítélése szerint a tárgyaláson kihallgatott tanúk, illetve a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján megállapítható volt, hogy az örökhatározó írta alá a végrendeletet, azt el tudta olvasni, annak tartalmát ismerte, az az ő akaratát tartalmazta. Ugyanakkor a felperes nem tudott eleget tenni a végrendelet tartalmában való tévedés, illetve a téves feltevés mint érvénytelenségi jogcímek vonatkozásában a bizonyítási kötelezettségének.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - a keresetének megfelelő ítélet meghozatalát kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével, tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy a megjelölt indokok alapján a végrendelet nem érvénytelen. Nem tulajdonítottak annak a ténynek sem jelentőséget, hogy az írásbeli magánvégrendeleten az alperes aláírása is szerepel, mint ahogyan annak sem, hogy az eljárás során nem derült ki egyértelműen, ki írta a végrendeletet. A felülvizsgálat alapjául szolgáló lényeges jogszabálysértést a Pp. 206. § (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 649. § (1) bekezdés a) és b) pontjára alapította.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, továbbá bizonyítás felvételének nincs helye (BH 2002. 29.).

A Pp. 270. § (2) bekezdése és a Pp. 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja az anyagi jogi jogszabálysértés vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés megvalósulása.

Az írásbeli magánvégrendelet érvényességének formai és tartalmi követelményeit a Ptk. 627-633. §-ai tartalmazzák, mely előírásoknak a perbeli végrendelet megfelel. A felperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg pontosan, hogy az alperes esetleges részvétele a végrendelet készítésében milyen jogcím alapján eredményezné annak

érvénytelenségét. A Legfelsőbb Bíróság - a jogcím megjelölésének hiányában - hivatalból - figyelemmel a PK 85. számú állásfoglalására - nem vizsgálhatta a tényállás ezen részét.

A Pp. 206. §-ának megsértését csak a megállapított tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhatja meg.

A másodfokú bíróság megalapozottan, jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre is, hogy a perbeli írásbeli magánvégrendelet nem sérti a Ptk. 649. § (1) bekezdés a) és b) pontjait. A per során egyetlen olyan tény vagy adat sem merült fel, amely azt támasztaná alá, hogy az örökhagyó tévedett volna nyilatkozata tartalmában vagy egyáltalán nem kívánt végrendeletet tenni.

A Legfelsőbb Bíróság a felperesnek a felülvizsgálati kérelmében felhozott érveire tekintettel utal arra, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes kérte megkeresni az örökhagyót ellátó kórházat annak tisztázása érdekében: a végrendelet aláírásának napján kik teljesítettek szolgálatot. Ezt követően viszont a felperes - a tárgyalás berekesztése előtt - a szolgálatban lévő kórházi dolgozók tanúkénti kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát nem tartotta fenn.

A téves feltevés az örökhagyó részéről alaptalan feltételezése annak, hogy valamely körülmény a végrendelet idején fennáll vagy nem áll fenn. Ennek jogi következménye a végrendeleti rendelkezés érvénytelensége, de csak abban az esetben, ha az örökhagyó a rendelkezést különben nem tette volna meg. A felperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a Ptk. 649. § (1) bekezdés b) pontjának első fordulata azért valósult meg, mert a végrendelet értelmében az alperesnek élete végéig gondoznia kellene a felperest, amit azonban nem tett meg.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a végrendelet ezen rendelkezése a Ptk. 642. § (1) bekezdése szerinti meghagyásnak minősül, és nem ad alapot a Ptk. 649. § (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenségi ok megállapítására, így a jogerős ítélet ezért sem jogszabálysértő.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság nem találta megállapíthatónak a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt jogszabálysértéseket, ezért a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság jogerős ítéletét hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság a felperest a felülvizsgálati eljárásban való pervesztességére tekintettel kötelezte a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésére - az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt - 390.000 forint - felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2009. május 20.

Dr. Orosz Árpád sk. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró Ágnes sk. előadó bíró, Dr. Szabó Julia sk. bíró

K.Gyné

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő